Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta,
20.4.2022

Ajankohtaisselonteko 1

- Ajankohtaisselonteossa turvallisuusympäristön muutoksesta arvioidaan Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisen **toimintaympäristön perustavanlaatuista muutosta Venäjän hyökättyä Ukrainaan.**
- Selonteko täydentää valtioneuvoston aiempia selontekoja kuten ulko- ja turvallisuuspoliittista ja puolustusselontekoa. Selonteossa ei esitetä uusia turvallisuuspoliittisia linjauksia.
- Venäjän käynnistämä **hyökkäyssota loukkaa räikeästi kansainvälistä oikeutta** ja vaarantaa koko Euroopan turvallisuuden ja vakauden sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Tätä turvallisuusympäristön muutosta on selonteossa kuvattu.
- Suomi vahvistaa varautumistaan ja turvallisuuttaan reaktiona toimintaympäristön muutokseen. **Muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää turvallisuuspoliittista uudelleenarviointia.**

Ajankohtaisselonteko 2

- Selonteossa tarkastellaan toimia kansallisen puolustuskyvyn kehittämiseksi, EU:n roolia turvallisuuspoliittisena toimijana sekä kahdenvälisen yhteistyömme tiivistämistä Ruotsin, Norjan ja muiden Pohjoismaiden kanssa. Lisäksi käsitellään suhdettamme Yhdysvaltojen, Iso-Britannian, Naton ja monenvälisten puolustusyhteistyökumppaniemme kanssa. **Selonteossa kuvataan niitä mahdollisuuksia, joita nämä yhteistyömuodot ja kumppanuudet meille tarjoavat nykyisessä turvallisuustilanteessa.**
- Selonteko kuvaa myös varautumista hybridi- ja kybervaikuttamiseen sekä vaikutuksia ja varautumista sisäiseen turvallisuuteen, väestönsuojeluun, kriisinsietokykyyn, talouteen, huoltovarmuuteen, laajemmin yhteiskunnan toimintoihin ja kriittiseen infrastruktuuriin.
- Suomessa vilkastunut turvallisuuspoliittinen keskustelu näkyy todennäköisesti vaikuttamisyrityksinä. **Kynnystä vaikuttaa ulkoapäin suomalaiseen yhteiskuntaan nostetaan eri hallinnonalojen varautumisella kokonaisturvallisuusmallin mukaisesti ja kansalaisten kriisinsietokyvyllä.**

Ajankohtaisselonteko 3

- Ulko- ja turvallisuuspoliittisen **toimintaympäristön muuttuminen heijastuu myös kyberympäristössä.** Pahantahtoisesta valtiolähtöisestä kybertoiminnasta on tullut keskeinen osa strategista keinovalikoimaa vaikuttaa ja painostaa/eskaloida kansainvälisissä suhteissa.
- Ukrainan tilanne on tiivistänyt EU:n rivejä myös kyberturvallisuudessa ja -diplomatiassa. Yhteistyötä syvennetään mm. koordinoidun tunnistus- ja vastatoimikyvyn kehittämiseksi ja EU:n yhteisen kyberkeinovalikoiman vahvistamiseksi.
- Venäjän hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut myös kansainvälisen yhteistyön ja vuoropuhelun jatkonäkymiin. On odotettavissa, että yhteistyötä tehdään jatkossa enemmän rajatummissa kokoonpanoissa samanmielisten maiden kesken.